

תת"ע 8343/12 - מדינת ישראל נגד נגמ מוחמד

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 8343-12-10 מדינת ישראל נ' נגמ מוחמד

בפני כב' השופט יעקב בכר
מ雅思ימה מדינת ישראל
נגד נגמ מוחמד
נשם

החלטה

בפני השאלה, האם רישוון הנהיגה שאחז הנאשם תקף בתחום מדינת ישראל ובמועדים הרלוונטיים במיעוד.

1. נגד הנאשם הוגש כתוב אישום המיחס לו נהיגה ללא רישיון נהיגה בגיןו בסעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א-1961 (להלן: הפקודה), וכן נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בתוקף ברגעו בסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנوعי (נוסח חדש), תש"ל-1970.
2. במהלך שלביו הראשונים של הדיון העיקרי בפני טען ב"כ הנאשם כי רישוון הנהיגה שאחז הנאשם היוו ביןלאומי ותקף, על מנת לנחות בתחום מדינת ישראל ללא רישיון נהיגה ישראלי.
3. הטענה המקדמית שבפני דורשת הכרעה בשני מישורים. האחד מענה לשאלת המשפטית באילו תנאים על רישוון הנהיגה לעמוד כדי להעניק לו תוקף חוקי, והשני, הכרעה במרקחה דנן על נסיבותיו הספציפיות.
4. תחילת אפנה לטענות הצדדים כפי שהוגשו לבית המשפט.

טענות ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טוען כי הנאשם, אזרח ירדני, בעל רישיון נהיגה זר בר תוקף וכי מקום מגורי הקבוע הינו בחו"ל הארץ. לטעنته התקינה מפרשת מינוח זה במילים: "משנעדך מהארץ במשך שנה רצופה לפחות והוא נמצא בארץ באופן זמני".
לטענת ב"כ הנאשם מילות החוק דורשות פרשנות כלכלית והפעלת שיקול דעת על ידי בית המשפט.
לטענת ב"כ הנאשם, יש לבדוק את משך הזמן בו נהג שאינו תושב בישראל. לטעنته, הנאשם לא שהה בארץ תקופה העולה על שנה מיום כניסה לישראל.

ב"כ הנאשם טוען כי תוקפו של הרישון כאמור, פקע מסיבה טכנית בגין אי תשלום אגרה, לטעنته יש לבחון את הנסיבות דן בפרשפקטיבת הראיה שהרי מדובר בעניין פורמלי וטעות טכנית. את טעنته מבסס בהפנותו לפסיקה, בין היתר לפסק דין של בית המשפט העליון רע"א 4874/04, העומד על משמעותו של הסיג לשילילת הזכאות לפיצויים שעוניינו פקיעת רישיון מחמת אי תשלום אגרה. בפסק הדין עומד בית המשפט על כך שאי תשלום אגרה הינו "ענין פיסקל - פורמלי באופיו, אשר אינו משליך על כושרו של הנהוג לנוהג, על כן אין טעם טוב לשלול בגיןו את זכותו לפיצויים".

עוד מדגיש ב"כ הנאשם כי מעמדו של הנאשם במועדים הרלוונטיים הוא של "תושב ארעי" וכן על כך מחלוקת בין הצדדים. מסקנתו הינה כי הנאשם אחז ברישון נהיגה זר בר תוקף וכי יש לראות בו כמי שאחז רישיון נהיגה ישראלי תוקף. לאור טענותיו מבקש ב"כ הנאשם לזכות את הנאשם מהאישומים המוחשיים לו.

טענות המאשימה

ב"כ המאשימה טוען, כי אין בידי הנאשם רישיון נהיגה בינלאומי או רישיון זר, כי אם רישיון של הרשות ומכאן שלטענותו המשפטיות של הסניגור אין אחיזה.

לטענת ב"כ המאשימה הנאשם אינו תושב הרשות ואין בידו אישור מפקד האזרע על מנת שרישון הנהיגה שברשותו יהול בישראל. מעבר לכך, טוען כי הנאשם בעל תעודה זהות ישראלית וכי ניתן לו רישיון שהיה משרד הפנים מיום 8.1.2006 ועד ליום 30.1.13.

ב"כ המאשימה טוען כי הנאשם נכנס לתחומי מדינת ישראל בפעם האחרון ביום 15.1.2006 ומאז לא יצא מתחומיה. אי לכך, הנאשם שווה כ-5 שנים במדינת ישראל ולא כפי שטען הסניגור. ב"כ המאשימה צירף פلت כניסה ויציאות למדינת ישראל שתומך בטענה זו.

לנוח התקופה הממושכת בה שהה הנאשם בישראל, מעמדו הוא של תושב ארעי (מסומן א-5) וחלות עליו הזכויות והחוויות של תושב קבוע. בין היתר, החובה לשלם ביטוח לאומי ולהנפיק רישיון נהיגה ישראלי בהתאם לדרישות בחוק.

עוד הוסיף, כי מעמדו כתושב ארעי מואר עד למועד תושב קבוע.

אור הטיעונים שהציגה המאשימה, מתקבש על ידה כי יש להרשיע את הנאשם במוחשי לו בכתב האישום.

5. דין והכרעה

לפי סעיף 10(א) לפקודה רישיון נהיגה תקף בהתאם לאמור בפקודה "זולת אם פוטר מחובות רישיון נהיגה במידה שפטור".

משרד הרישוי ממונה על הנפקת רישיונות נהיגה כחוק בהתאם לתנאים בפקודה. עם זאת, קיימים פטור מרישון נהיגה במקומות מסוימים.

אחד המקרים בהם קיימם הסדר שונה לעניין רישיונות נהיגה התקפיים בישראל, הוא רישוון נהיגה בינלאומי.

חלק ט' : "תנוועה בין-לאומית" לתקנות התעבורה, מפרט את תנאי ההסדר הנ"ל. בין היתר נקבע בתקנה 567 שכותرتה "רישוון נהיגה זר", כדלקמן:

"**567. מי שאינו תושב ישראל ואינו תושב אזרח הגדתו בתקנה 578 ובידו רישוון נהיגה זר בר תוקף, יראו אותו כבעל רישוון נהיגה בר תוקף בישראל בדרجة המקבילה לדרגת רישוון הנהיגה שלו, אם נתקיעמו בו כל אלה:**

(1) תנאי הגיל האמורים בתקנות 188 עד 190.

(2) אם הוא נהג רכב כאמור.

(א) בתקנות 176 עד 181 - [דרגות רישוון נהיגה: A, 1, B, C1, A2, A1 - מ"נ] -
שהותם בישראל, מיום כניסה האחרון, עולה עלן מצטבר על שנה, אלא אם כן הוא יצא לישראל ממש תקופה זו ליותר שלושה חודשים, באופן מצטבר.

(ב) בתקנות 182 עד 185 - [דרגות רישוון נהיגה: C+E, D, D3, D2, D1, C, D - מ"נ] -
שהותם בישראל, מיום כניסה האחרון, עונה עלן מצטבר על שלושה חודשים
אלא אם כן הוא יצא מחוץ לישראל בתקופה זו ליותר מ-30 ימים באופן מצטבר."

וכן תקנה 565א שכותרתה "רישוון נהיגה לעולה ולתושב חוזר", קובעת כדלקמן:

"**עליה חדש, אזרח ישראל או תושב ישראל הרשי לשבת בישראל ישיבת קבוע, אשר שהה מחוץ לישראל ממש תקופה של שנה רצופה אחת לפחות לפני יום כניסה האחרון לישראל, רשאי לנוהג ברישוון נהיגה זר, ברכב המתאים לדרגת רישוונו, ממש תקופה של שנה מיום כניסה לישראל בלבד שנתקיעמו בו תנאי הגיל האמורים בתקנות 188 עד 190".**

הוראות תקנה 567 מאפשרות למי שאינו תושב ישראל ואינו תושב האזרח ובבעל רישוון נהיגה זר בר תוקף, לנוהג בתחוםי מדינתי ישראל בדומה לנוהג האוחז ברישוון נהיגה ישראלי. נורצת הבחנה בין סוג הרישיונות ובהסתממה לכך משתנה מראש הזמן שעליו לשחות בישראל.

לעומת זאת, הוראות תקנה 565א מתיחסות לאזרח ישראלי, עליה חדש או תושב קבוע. במקרים אלו תוקפו של הרישוון זר הוא לשנה.

תחילה אכריע איזה משני הסעיפים רלוונטי לעניינו.

ב"כ הנאשם טוען כי מקום מגורי הקבוע של הנאשם איננו בישראל. עם זאת, אין לכך כל אינדיקציה.

המאמינה צירפה לטיעוניה רשות כניסה ויציאה של הנאשם ממשרד הפנים ועליה כי שהיא בתחוםי ישראל תקופה מסוימת העולה על שלושה חודשים כמפורט בתקנה 567(2)(ב) ואף עולה על שנה בהתאם לדרישות תקנה 567א.

עוד הוסיפה המאמינה כי בידי הנאשם רישון שהוא משרד הפנים בתוקף לנוכח לתאריכים 8.1.2006 עד 30.10.2013.

מסכים אני עם ב"כ הנאשם כי יש לעורך בחינה מהותית בעניין זה ולבחון היכן "מרכז חייו" של הנאשם.

עוד אוסיף, כי מקום שה הנאשם שוהה בישראל לסירוגין במובן שאינו קבוע את מקום מגורי בישראל, יש לבחון את משך שהותו בכל ביקור, מטרת ואופיו הביקור. אלו יעניקו את האינדיקציה למקום מגורי הקבוע של הנאשם ובצורך להנפיק רישון נהיגה ישראלי (ראו למשל: מ"ח 8114/12 דוד כהן [פורסם ב公报] (10.6.2013), לעניין אזרח ישראלי שנาง באמצאות רישון בריטי והוכיח כי "מרכז חייו" אינו בישראל).

התרשמתי כי הנאשם מנהל את מרכז חייו בישראל וכל עוד לא הוכח אחרת על ידו, התקנה הרלוונטית בענייננו היא 567א.

עמידה בתנאים הקבועים בתקנה 567א

לפי פרשנות תקנה 567א כל עוד אוחז הנאשם ברישון נהיגה זר בר תוקף, משך שהותו בארץ היא הקבועה.

בתוך כך, קיימים שני תנאים מצטברים, הראשון הוא כי הנאשם בעל רישון זר בר תוקף והשני, שלא שהיא בישראל תקופה העולה על שנה במצבבר.

בחינה זו שלביה

שלב א' - בחינת תוקף הרישון

במידה והרישון הונפק בירדן- על רישון הנהיגה להיות בר תוקף מכוח הדין הירדני.

במידה והרישון הונפק בתחוםי ה"אזור"- על רישונו להיות בתוקף מכוח תקנה 578. אם ניתן לפי תקנה 578א הרי שמעמדו שווה למעמדו של רישון הנהיגה הישראלי.

תושבי האזור שרכbam אינם רשום נדרשים לקבל היתר הנהיגה ברכב על מנת לנוהג בתחוםי האזור.

במידה וה הנאשם מחזיק ברישון נהיגה (ירדני או של תושבי ה"אזור") בר תוקף, נעבור לשלב ב'.

במידה וה הנאשם אף לא עומד בתנאים הנדרשים בעניין זה, משך שהותו בארץ אינו מעלה ואין מورد. לא רישון זר בר תוקף, המהווה תנאי ראשון לנוהga כחוק בתחוםי ישראל, הנאשם לא רשאי לנוהג.

לטענת ב"כ הנאשם רישיונו של הנאשם פקע כיון שלא שילם אגרה. זו הנקודה המכירה לטענותו ושהה שמדובר בעניין טכני, מבקש להתחשב בכך.

משמעותי כי נדרשים קיומם של שני התנאים במצטבר, אני סבור כי לא מדובר בעניין טכני, כי אם מהותי.

אעבורי לבחון בכל זאת את השלב הבא להלן.

שלב ב' - מושך שהותו של הנאשם בישראל

תקנה 756א מאפשר כאמור לעיל, לבעל רישיון זר בר תוקף, לנוהג בישראל לתקופה של שנה. בנסיבות דנן, בחילופי שנה מיום שנכנס הנאשם לישראל, רישיונו הזר (שתווקפו מוטל בספק) פקע והוא עליו להנפק רישיון נהיגה ישראלי בהתאם לדרישות הקבועות בחוק.

לכן, טענותיו כי כל טענותו של הנאשם מתמקדת בתשלום אגרה כחוק אינה נכוןה. במצב זה אין ספק כי מדובר בהליך פורמלי טכני.

עסוקין במצב בו רישיונו של הנאשם פקע בתחום המדינה ולכן היה עליו לבצע את הפעולות הנדרשות בחוק על מנת להוציא רישיון ישראלי. משלא עשה זאת, אני סבור כי דין טענותיו להידחות.

סיכוםו של דבר, הבקשה לביטול כתוב האישום נדחתת.

אני קובע דין במעמד הצדדים ביום 30.10.14 ساعה 12.00.

על הסניגור לדאוג להתייצבות הנאשם לשינה הנ"ל.

על הנאשם להביא עמו לשינה הנ"ל את הרישיון הירدني ו/ו העתק ממנו.

המצוירות תמציא העתק ההחלטה לצדים.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ד, 07 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.